

Cossetània Edicions

ALBA DALMAU BATEGANT

XXIII PREMI DE NARRATIVA VILA
DE L'AMETLLA DE MAR

Notes de color

Aquest llibre recull l'obra guanyadora del
XXIII Premi de Narrativa Vila de l'Ametlla de Mar.
Van integrar el jurat d'aquesta edició:
Joan Rebull (president), Eva del Almo, Judit Juncosa,
Marta Magrinyà, Manel Alarcón i Dani Boquera (secretari).

Editat amb la col·laboració de:

Ajuntament de
L'AMETLLA DE MAR

ÒMNIUM

LLENGUA CULTURA PAÍS

TERRES DE L'EBRE

Primera edició: abril del 2015

© del text: Alba Dalmau Viure

© d'aquesta edició:
9 Grup Editorial
Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Romanyà-Valls, SA

ISBN: 978-84-9034-319-7

DL T 301-2015

TOT EXPLOTARÀ PELS AIRES

(DIA 10)

En un punt llunyà de l'horitzó, s'obre una ferida.

Al principi, només és un punt negre, però a mesura que s'acosta va prenent forma, i s'assembla cada vegada més a un corb lluent i enorme. Però allò que resol el dubte és que, si només fos això, un corb, no se sentiria el batec, perquè un batec només se sent si t'abrades a un tors i poses l'orella sobre el pit; en canvi, el que s'apropa ara se sent des de festa, clar i evident com auscultar un cor amb estetoscopi, però sense l'aparell. Aquest ritme —a diferència dels batecs humans, que cada dos cops hi ha un instant de silenci— és constant i regular, i l'única cosa que varia és que cada vegada se sent més i més fort. I és aquesta intensitat progressiva la que fa augurar l'adveniment de la desgràcia.

Són les sis del matí. A l'illa tothom dorm. El mar, encalmat, sembla una placa de marbre blava damunt de la qual podries caminar.

Així que s'apropa, la peça negra voladora va perdent aquelles faccions orgàniques que li correspondrien si fos un ocell i va guanyant la duresa de les formes metàl·liques, fet que confirma que malgrat l'esforç aerodinàmic en les curvatures no pot tractar-se de cap fenomen natural, sinó que ha de ser alguna mena d'artefacte construït per l'home.

Finalment, l'objecte es descobreix: és un Bell 206 Jet Ranger, Metal Black. Els habitants de l'illa han après a reconèixer els models dels helicòpters amb facilitat. En aquest, però, hi ha alguna cosa diferent, fins i tot en la manera com vola, precisa i arrogant: ni tan sols ha fet una volta —com fan tots— per contemplar l'illa des de l'aire, verda i més o menys circular, com un nenúfar.

En aquell tros de terra seca al sud-est de l'illa que els visitants han convertit en un heliport improvisat —anomenat l'esplanada dels Forans—, el Bell 206 comença a descendir aixecant una polseguera fenomenal, la sorra forma un embut en moviment rotatori provocat per les hèlices i durant un moment l'aeronau que acaba d'arribar desapareix, i provoca una intrigant posada en escena. Minuts més tard, dos nous vinguts surten de dins el núvol de pols, semblen dos participants que apareixen entre el fum d'un truc de màgia que acaba bé.

Vestits com els empresaris que surten d'una reunió de la sala 258A per anar a una altra reunió a la sala 258B i que només han de travessar un llarguíssim passadís, és així com caminen per l'illa: en línia recta, un darrere l'altre, sense parlar-se, immunes al temps i al paisatge. Les sabates enllustrades se'ls enfonsen a la sorra quan caminen —com dos parells d'escarabats gegants que entren i surten de la terra—, també els pantalons i l'americana negra han quedat marcats per la nova geografia. Però no sembla que això els importi gaire, tots dos s'agafen fort al maletí, com si fossin les boies que els mantindran a la superfície de tot plegat, i segueixen endavant.

S'aturen un moment, rere seu hi ha una platja buida i el sol es va alçant, el seu rebot a la vora molla de la platja dobra l'escena en dues i tot és taronja menys les petjades, negres damunt la sorra; però ells no miren enrere. Un treu un aparell mòbil per comprovar alguna cosa (deu ser la direcció que els indica cap a on es dirigeixen), perquè just després es miren l'un a l'altre, assenteixen, giren cap a l'esquerra i segueixen caminant en línia recta, un darrere l'altre, sense parlar-se, com abans: immunes al temps i al paisatge.

Enmig del camí troben la casa que buscaven. De fusta i alçada per la marea —s'imaginem—, les escales i les baranes són fetes de canya i el sostre està decorat amb fulles de palmera seca. És fràgil d'aspecte, però, sota aquests materials volàtils, la casa està ben arrelada. Els dos homes pugen les escales decidits i, abans de picar a la porta, abaixen el cap per preparar-se una expressió greu, després es miren, assenteixen i, finalment, un pica.

Quan algú truca a la porta a aquestes hores del matí ja sap que haurà d'esperar el temps que triga una persona a despertar-se, preguntar-se qui deu poder ser a una hora estranya com aquesta, vestir-se a poc a poc

i caminar fins a la porta amb el pas lent que té la gent mig adormida. Un home despenat obre la porta amb els ulls entreoberts per una petita esclatxa que deixa passar la llum i la imatge borrosa, per la son, dels dos que té al davant.

—Senyor Paoietqan? —diu un dels homes de negre.

—Qui són vostès?

—Som uns enviats especials de l'NA.

—L'NA?

—La Nova Aliança. Li importaria que parléssim uns minuts en un lloc més tranquil?

—Més tranquil que Bategant a les 6 del matí?

—Sisplau, col·labori.

—Que col·labori? Que col·labori en què?

—En el pla. Necessitem parlar amb vostè ara mateix, no tenim gaire temps, ens espera un helicòpter.

—Perdonin... però tot això és molt estrany ara mateix... un pla? Bé... si és tan urgent... baixem, aquí sota hi ha una taula i una hamaca, hi estarem tranquils.

—Molt bé. És important que ningú no senti el que li direm. No hi ha ningú, oi, per aquí als voltants?

—Bé, depèn del que consideri els voltants.

—Senyor Paoietqan, sisplau, no tenim gaire temps, col·labori.

Els tres baixen les escales i caminen fins a la taula del jardí (costa definir on comença i on acaba el jardí en una illa com Bategant). Una vegada al davant de la taula, en Paoietqan els fa un senyal amb la mà indicant-los que és aquí on es poden asseure. Un dels homes de negre comença:

—Ara, li demanarem que col·labori i ens deixi parlar fins al final, sense preguntes, entesos?

En Paoietqan calla i, amb els ulls cada vegada més oberts, assenteix.

—Hem vingut fins aquí per fer-lo partícip d'un fet que tindrà lloc ni més ni menys que d'aquí a deu dies. Bé, per ser més exactes, deu dies, dues hores (tots dos es miren el rellotge) i 23 minuts —diuen a l'uníson—, i és que... (silenci de tres segons) farem explotar Bategant.

Els ulls d'en Paoietqan s'han obert del tot i ara és l'altre home qui segueix parlant.

—Malaauradament, com sempre en aquests casos, hi haurà uns danys col·laterals irreversibles i és, esclar, la vida de tots els innocents que habiten a l'illa. A vostè, però, per la seva reconeguda personalitat com a escriptor, l'hem escollit com a peça intel·lectual necessària per a l'execució d'aquest pla, que a nosaltres ens agrada anomenar *cop d'efecte*. El que li demanem, senyor Paoietqan, és molt senzill: necessitem una crònica de l'illa que reculli breument la història de Bategant i alhora alguns passatges actuals centrats en els deu dies abans de l'explosió. Suposo que es deu preguntar els motius d'aquest acte bàrbar, el perquè de la crònica i també què en treu vostè, de tot això, oi? Doncs bé, per més que sembli una acció deshumanitzada i macabra, és una d'aquelles accions en què el fi justifica els mitjans. El que pretenem fent desaparèixer Bategant és encendre la metxa que ens ha de portar a resoldre una situació d'importància mundial, la qual cosa, arribats en aquest punt, ja només és possible mitjançant una guerra o un índex d'aquesta, si més no. Simplificant, la situació que ens porta a prendre aquesta decisió radical és una lluita contra els monopolis econòmics actuals, estats assedegats de poder que provoquen que cada dia més i més països es vegin abocats a una crisi que a hores d'ara es tradueix en un panorama desolador. Allà fora la situació és esgarriosa, no sé si és conscient que últimament la diferència entre el Tercer Món i el Quart Món ha desaparegut, i les relacions de poder entre els dominadors (que només representen un percentatge decimal de la població i que viuen amb un vuitanta per cent de la riquesa mundial) i els dominats (que són tota la resta, habitants sota el llindar de pobresa, per tal que els dominadors puguin seguir acumulant més i més riquesa només per a ells) s'han tornat del tot insostenibles. Des de fa un temps, aquests petits, però cada vegada més nombrosos, països (els dominats) han creat la Nova Aliança, una coalició secreta que no es desemmascararà fins al dia del gran cop. L'NA s'ha unit per posar fi a aquesta situació i assolir un sistema més just per a tothom, almenys per a la gran majoria. Malaauradament, per a Bategant, per la relació íntima, encara que només sigui pragmàticament, amb algunes de les famílies més poderoses del bàndol enemic, el Departament d'Investigació de la Nova Aliança ha decidit que un tocat i enfonsat a l'illa és la millor manera de colpir l'enemic. Que vostè escrigui la crònica ha estat una decisió col·lectiva, de tots els representants de l'Aliança, ja que, a causa de la

raresa de l'existència de població a Bategant, ens sembla d'importància històrica que quedi constància del que un dia va existir en aquestes coordenades de l'Atlàntic, també, encara que soni cínic després de tot plegat, és una forma de demostrar al món les bones maneres de la Nova Aliança, el nostre respecte cap a tots els pobles, malgrat que el tret de sortida no pugui ser un altre que un acte de brutal violència, però és que a vegades no hi ha alternativa. La seva recompensa en tot això és l'única cosa que importa en aquests casos: salvar la pròpia vida i la dels qui estima, oi? Per això, d'aquí a deu dies, a les vuit del matí, un helicòpter de l'Aliança aterrarà a l'heliport de Bategant per recollir-lo, a vostè i a dues persones més, i emportar-se'ls lluny d'aquí, just abans que tot voli pels aires. Ens hem informat i sabem que té una dona i una filla, així que confiem que vostè i la seva família se salvaran, si aquesta és la seva decisió. Com que sabem que, per la logística particular de Bategant, no tindrà l'oportunitat de delatar-nos a l'enemic per tal de salvar l'illa, li preguem que executi les ordres i faci ús, encara que això és decisió seva, de la seva recompensa. Tan sols hi ha dues opcions: salvar-se o polvoritzar-se amb Bategant.

L'altre home, que ha assentit durant tota l'explicació del company, torna a mirar el rellotge, s'aclareix la veu i diu:

—I ara, perdoni, però hem de marxar, l'helicòpter ens espera i encara tenim molts assumptes per resoldre. Confiem que col·laborarà i, si ara no ho pot entendre, si decideix salvar-se, algun dia ja ho farà.

Els dos homes s'aixequen, sense temps per respondre preguntes, sense remordiments (com si el que acabessin de deixar anar al damunt d'aquell home, que fa estona que no es mou, fos només un grapat de sorra), i comencen a allunyar-se en línia recta, un darrere l'altre, sense parlar, immunes al temps i al paisatge.

Al cap de vint minuts, es forma un núvol marró arran de terra i un corb negre —tot i que a Bategant no hi ha corbs— marxa volant.

En Paoietqan segueix assegut en la mateixa posició en què l'han deixat, una cama plegada damunt de l'altra, un braç damunt la taula i amb l'altre s'aguanta el cap amb dificultat, perquè la multitud de pensaments que suporta és tan pesada que una cosa tan fina com el coll no pot aguantar-la.

Les idees són clares:

- a) L'illa explotarà d'aquí a deu dies.
- b) Has d'escriure una crònica d'aquests últims dies.
- c) Tu i la teva família us salvareu.

Només se'ls ha escapat un detall: la seva filla.

L'Inwik va néixer amb els ossos de vidre. L'únic metge de l'illa, un gran amic de la família, en Quibnuc, els va explicar el cas com si el cos de l'Inwik fos una casa: "L'estructura dels ossos és molt semblant al ciment que es fa servir per construir cases. Sobre unes barres d'acer s'aplica el ciment, sense aquestes barres d'acer el ciment seria molt fràgil i es trencaria amb el mínim moviment i sense el ciment les barres no tindrien el recolzament necessari i es doblegarien de seguida. El cos de l'Inwik està construït sobre unes barres d'acer dèbils com escuradents, per això, el ciment que dóna força als óssos es pot fracturar amb el cop més insignificant, a vegades, fins i tot sense causa aparent. Agafar un got d'aigua pot ser suficient per trencar-se el radi, el cúbit, l'húmer i un bon nombre de metacarpians. És el que se'n diu *ossos de vidre*. La majoria de gent no arriba a l'adolescència, però se'n coneixen casos que han arribat a la trentena. Heu de saber que, si l'Inwik supera els dies, els mesos, els anys fins i tot, serà només gràcies a una cura extremadament delicada del seu entorn. Tot el que podrà veure serà el món a través de la finestra de la seva habitació o allò que sigueu capaços de fer-li veure des del llit, ja que no podria suportar la més lleu sotragada, ni tampoc una emoció forta, ja que un batec massa fort la podria matar."

Ara l'Inwik té quinze anys, és fàcil veure que no deu ser gaire alta, perquè hi ha un bon tros des dels seus peus fins a la punta del llit —és així com l'han mesurat tota la vida—, i els braços i les cames, si la veus estirada sobre els llençols blaus damunt dels quals descansa, semblen les puntes flàccides de les estrelles de mar quan encara són vives i es desplacen sense esforç, arrossegades per l'aigua, que mai no les trencaria. La pell de l'Inwik no és blanca, és transparent; si et quedes una estona mirant-la pots veure-hi coses meravelloses a dins. El pare —un home amb una imaginació extraordinària— sovint li explica les coses que hi veu...

"Avui hi ha palmeres, Inwik, estan totes en fila, davant la platja, el terra és ple de cocos i dos nens fan un castell de sorra, fa una mica de vent, del mar surten dues tortugues petites que caminen molt a poc a poc i s'acosten on hi ha els nens que juguen..."

Les històries que li explica sempre són històries sense conflicte, relats amb inici i desenllaç, sense nus, res que la pugui alterar gaire, com a màxim un lleu somriure o una minúscula adversitat, com “una mica de vent”, que li faci aixecar les celles, però res més. I la cara, la cara de l’Inwik és lleugerament triangular, però molt fina, amb uns detalls blancs als vèrtexs superiors: les orelles. Fan pensar en les artesanies dels vidriers de Murano, un parell de volutes translúcides que tenen només una funció decorativa, perquè tot el que sent l’Inwik són veus llunyanes, com les converses que se senten a l’altra banda de les parets. Els ulls de l’Inwik són blaus, però blaus del tot, perquè no només té el disc de l’iris blau, sinó que la zona blanca que comença i acaba l’ull, l’escleròtica, també la té blava, i els dies que l’iris i l’escleròtica es posen d’acord l’un es confon amb l’altra i és ben bé com si un parell de *Paracanthurus hepatus* —aquells peixos tan blaus amb una pinzellada groga a la cua— estiguessin de passada pel seu rostre. El nas el té petit com un pessic entre les galtes subratllat per la línia d’uns llavis gairebé invisibles. I al voltant de tot això, uns cabells llargs i prims com cordes de violins, d’un color coure vermellós. A ella li encanten, els seus cabells, i no és estrany, perquè són l’única part del seu cos que es mou sense trencar-se. A vegades —amb aquella veu vinguda de l’altra banda de la paret— demana que li obrin la finestra per veure’ls flotar en l’aire, com algues movedisses.

Així és l’Inwik, fràgil i única com una obra d’art, que es contempla però no es toca, que, per veure-la, t’hi has de posar al davant amb cura per no fer-la malbé, que necessita un manteniment fet per especialistes i que —sense necessitat de parlar-hi— cada vegada que la veus és un espectacle meravellós i emocionant. Una vegada al mes, la transporten —gràcies a l’ajut de sis o set persones equipades amb uns uniformes tous i un arsenal d’instruments revestits de cotó i dissenyats expressament per transportar-la— fins a la platja. Allà l’Inwik respira la brisa marina amb cura (i és que una inspiració exagerada és suficient per esberlar-li el costellam) i, estirada en una gandula, es queda mirant el paisatge durant hores i hores: el pas d’un ocell, la tombarella d’un peix volador, un nedador... són per a ella motius suficients per tremolar d’emoció, i és que sap que fins al mes que ve no hi tornarà. També sap que el mes que ve pot ser que ella ja no hi sigui.

16 Alba Dalmau

En Paoietqan segueix encara assegut en la mateixa posició: una cama plegada damunt de l'altra, un braç damunt la taula i amb l'altre s'aguantava el cap amb dificultat.

A hores d'ara els homes de negre ja són a quilòmetres d'allà. Han vingut per activar el compte enrere de Bategant (a dins el cos de l'escriptor) i han marxat tan tranquils. En Paoietqan no es pot moure, només sent el bum-bum, bum-bum, bum-bum del cor bategant com un rellotge destinat i veu passar pel seu davant una línia infinita:

InwikInwikInwikInwikInwikInwikInwikInwikInwikInwikInwik

Voldria tenir temps per preguntar, odiar, confabular, combatre, cridar, planificar, confessar, lamentar-se, però no en té i el poc que té l'ha de fer servir molt bé, com si fos la vianda que els salvarà, encara que ni això té clar, salvar-se o no salvar-se?; perquè, quin sentit té si allò que més estima d'aquí a deu dies, una hora (es posa la mà al pols) i 67 batecs volarà pels aires: l'Inwik. Sent que li falta l'aire i l'única cosa que pot fer és escriure, encara que no sap ben bé per què escriu.

Com cada vegada que comença a escriure una cosa important, es tanca al seu despatx amb clau i, des de fora, se'l sent balbucejar cridant, o rient, o xiuxiuejant, com si allà dins hi hagués molta gent; aquesta vegada, però, a casa només s'ha sentit el soroll de la clau tancant el pany i després un silenci tan llarg com la nit. Així va estar-se fins l'endemà al matí: a nou dies, una hora i 67 batecs perquè tot surti volant.

NINGÚ NO MEREIX MORIR SENSE HAVER-SE ENAMORAT (DIA 9)

PRIMERA CRÒNICA

Bategant és una illa situada al bell mig de l'oceà Atlàntic. La superfície del terreny és tan insignificant que encara no hi ha cap mapa al món amb una escala prou petita per poder-la representar sobre el paper. Una bona manera de situar-la amb rapidesa és agafar un atlas i traçar una línia des de l'arxipèlag de les illes Bermudes fins a l'arxipèlag de les illes Açores i just al mig d'aquesta massa d'aigua blava hi ha l'illa de Bategant, enmig del no-res.

Bategant va ser un territori deshabitat, sense lleis ni patrons ni ningú que caminés sobre dues cames, fins a l'any 1741, cosa que significa que l'illa tot just dona vida a la tretzena generació. Els orígens de població en aquesta terra es coneixen gràcies a la primera dona que va trepitjar l'illa, que va deixar-ho tot escrit en fulles de palmera: la senyora Zimmermann.

Al segle XVIII, el *Destiny*, un vaixell que traficava amb esclaus, va salpar de l'Àfrica cap a les Amèriques (Louisiana) amb cent cinquanta negres a bord que els colons vengueren per quinze dòlars cadascun als amos de les plantacions cotoneres de l'estat. Se sabia que en aquesta mena de travessies mai no hi havia dones blanques —no era un lloc adequat per a elles— però en aquest vaixell, excepcionalment, hi viat-

java la senyora Evelyn von Zimmermann, la dona del capità. L'home se l'havia emportat a veure món perquè feia anys que la dona vivia sumida en una tristesa incurable, ja que el capità no podia donar-li fills. Ella es passava dia i nit lamentant-se, dient que la seva vida estava tan faltada d'emoció... L'Evelyn, durant la primera setmana de trajecte no va sortir a coberta ni una sola vegada, espantada per aquelles bèsties de pell greixosa i negra, que segons ella desprenien una pudor de gos moll insuportable i, a sobre, no paraven de vomitar cada vegada que hi havia una mica de mala mar.

La segona setmana, però, la senyora Zimmermann no va poder aguantar més la calor de la cabina i, com que encara quedaven més de tres setmanes per arribar a terra ferma, va decidir que sortir a coberta a prendre l'aire li faria bé. Inflant-se de valor, es va posar el millor vestit que havia portat per al viatge, es va cargolar els cabells, acabats amb espirals que reposaven dins els clotets de les seves clavícules, es va empolsinar el rostre de blanc, es va enrogir una mica les galtes i, d'un bol amb motius daurats i ple de fruita, va agafar un gerd madur i se'l va fregar pels llavis. La senyora Zimmermann, que desconeixia com era exactament la situació allà fora, va sortir a coberta, i el que va veure va ser una munió d'esclaus despullats, amuntegats els uns sobre els altres, desposseïts de dignitat: pura mercaderia amb mans i peus. Durant els minuts que la dona es va quedar mirant-los, sense parar gaire atenció en els detalls perquè estava convençuda que veure allò embrutava l'ànima de qualsevol (blanc), no es va adonar que un d'aquells negres se la va quedar mirant —amb aquell parell d'ulls enormes que tenien, grocs i pudents com ous podrits. Per a tots aquells morenos aquesta era la primera vegada que veien una dona occidental, per això no era d'estranyar que la blancor d'aquell rostre, la vaporositat de les robes, la blavor en els ulls... els provoqués una reacció semblant a la de veure un fantasma. Però el portador d'aquella mirada captivadora no estava espantat, ni tan sols podia projectar en ella l'odi que li despertava qualsevol descolorit; tot el contrari, aquella dona el feia pensar en l'amulet de marfil que sempre duia al damunt —fins que els blancs l'hi van prendre—, per la blancor, la llisor i tota aquella delicadesa.

Aquella mateixa tarda, el cel es va ennegrir més d'hora del que era normal, els núvols van començar a moure's en cercles —com si algú allà

dalt els remenés amb un gran cullerot— i després va començar a ploure: primer, només eren gotetes però, a poc a poc, l'aigua va començar a caure com si la tiressin amb cubells i les onades van començar a agafar força, enfrontant-se les unes amb les altres com bous embravits. I el vaixell, a les seves gropes, s'enfilava amunt i avall, amunt i avall... com si en comptes de navegar resseguissin les arestes blaves de l'Himàlaia. L'aigua entrava pertot arreu, fins que va arribar el moment que també va trobar les escales per baixar a la quilla: els pulmons de la nau. Aleshores, igual que una persona abandonada dins de l'aigua, que en cert moment ja no pot aguantar més la respiració i, desesperat, inspira, i els pulmons se li inunden d'aigua i perd així la possibilitat de transferir oxigen a la sang i les forces per impulsar-se altra vegada cap a la superfície, el vaixell va fer les seves últimes convulsions. Al *Destiny*, que vist des de l'aire semblava una maqueta destruïda (i dic *maqueta* perquè vaixells així no se'n veuen enlloc, ja que aquests són els que no arribaven mai a port), enmig de la fusta trencada, la senyora Zimmermann havia perdut el coneixement i havia quedat estesa al terra com un paper moll. Els qui encara vivien corrien amunt i avall buscant algun lloc per aferrar-se. El vaixell s'anava fragmentant per moments, els pals queien com garrots damunt la gent, matant-los a desenes, en un món just que no discriminava entre el blanc i el negre. La coberta del *Destiny* era ja al mateix nivell del mar, un últim glop i seria un esquelet més al fons de l'oceà. El portador de la mirada captivadora havia decidit no morir aquella nit, així que en una successió de gests, desesperat, es va aixecar i es va dirigir cap a la porta de la cabina del capità, la va esbotzar amb una puntada de peu amb aquella cuixa forta i lluent, com les que tenen les estàtues de bronze. Tot seguit, va agafar la porta i la va tirar al mar. Com si es descuidés alguna cosa important al vaixell va tornar enrere, buscant a dreta i a esquerra, fins que la va trobar: era la senyora Evelyn von Zimmermann. Abraonant-se-li al damunt, li va posar els dits negres fins al fons de la gola per fer-li escopir tota l'aigua salada que havia begut. Quan la dona va recuperar la consciència, sense forces per parlar, es va veure carregada al llom d'aquella bèstia que “només Déu sabia què volia fer amb ella”, però va callar, no tenia cap altra opció. I sense pensar-s'hi ni un moment, el negre es va tirar al mar amb l'Evelyn a la gropa i, nedant com un cavall, tots dos van començar a allunyar-se del

Destiny, buscant una porta enmig del mar. Darrere seu, aquella ciutat flotant que havia estat el *Destiny* desapareixia i allà, enmig del no-res, amagats i descoberts per les onades, l'esclau de la mirada captivadora seguia nedant i nedant, buscant alguna cosa, decidit a no morir aquella nit. La senyora Evelyn, en l'estat de semiconsciència en què es trobava, d'alguna manera, també ho sabia: aquella nit ells dos no moririen.

Quan la tempesta semblava que començava a amainar, sense veure-la venir, una muralla d'aigua —vertical i aparentment sòlida, com si fos feta de totxanes blaves— els va caure al damunt sense avisar. La senyora i el negre —que per instint de supervivència s'agafaren l'un a l'altre com si fossin una sola persona, separar-se hauria estat el mateix que deslligar-se de la vida— van començar a fer tombarelles sota l'aigua, movent les cames en forma de serpentina per sortir, sortir, a la superfície i respirar. Això va durar dos minuts que els van semblar dues eternitats seguides i, així que van poder treure el cap de l'aigua, tots dos, que encara estaven abraçats, van inspirar amb tanta força que semblava que no hi hagués prou aire al món per omplir aquells quatre pulmons. Ara sí que tot semblava que havia passat, com si l'onada hagués estat la frontera que separava l'infern d'on venien d'una piscina encalmada d'aigua salada i, a pocs metres seus, la van veure: la porta. L'Ndongo —aquest era el nom del portador de la mirada captivadora— va començar a nedar cap allà i, tot i que semblava que fos molt a prop, nedava i nedava, amb l'Evelyn, que no sabia nedar, aferrada a la seva esquena, i semblava que mai no hi arribarien, estaven esgotats.

A dalt d'aquell rai de fusta amb motius tallats en forma d'àncores, l'Ndongo i la senyora Zimmermann, bressolats pel mar, es van adormir: ara només podien esperar i confiar en el vent. És impossible saber quantes hores van dormir, potser va ser una hora o potser vint-i-quatre o quaranta-vuit, perquè, quan es van despertar, la llum era la mateixa que quan s'havien adormit, només la gana els recordava el pas del temps. Van tardar uns cinc segons a adonar-se que, en una cantonada de la porta, hi havia dos nens que s'hi agafaven ben fort, com qui s'aferra al braç d'un pare. L'Evelyn, quan els va veure, va fer un crit, però després se'ls va mirar bé i li va semblar reconèixer el nen. Aquell noieta era el mateix que dies enrere havia vist a través d'una de les parets de

fustes humides que hi havia a la cabina. Recordava que s'havien mirat i ell li havia retornat la mirada, tremolosa, fent-li un senyal amb el dit índex damunt dels llavis, suplicant-li que no digués res. Aquell era, sens dubte, el polissó del *Destiny* i, tot i que el seu nom no el va saber fins molt temps després, era l'Eneas. Al costat del polissó, hi havia una nena menudíssima i negra. Aquesta criatura a la senyora Evelyn li va provocar una profunda sensació de tristesa, perquè li recordava moltíssim el seu gosset quan sortia de les basses, moll, escanyolit i amb la llengua rosa penjant entre la dentadura perfectament blanca.

L'Ndongo i l'Evelyn, que encara no havien intercanviat ni una sola paraula, es van mirar i van saber que, si els nens havien passat ni que fos per la meitat del que havien passat ells i havien sobreviscut, qui eren ells ara per negar-los la vida (o una mort acompanyada)?

Els quatre, l'Evelyn, l'Ndongo, l'Eneas i la Sitti —quatre punts cardinals sense nord— van navegar per l'oceà fins al límit de la set i de la fam. Sis vegades va sortir i es va pondre el sol des del dia del naufragi, estaven desnodrits i assedegats i, malgrat tot, durant aquest temps, entre ells mai no es van dir ni una sola paraula, només la remor de pregàries en quatre idiomes diferents, i les onades. El sisè dia, a l'alba, al rai tots dormien menys l'Eneas, que de sobte —trencant el silenci— els va despertar cridant: “Teeerraaaaa!” I malgrat que ningú en aquell rai no entenia el portuguès, aquell crit tenia una sonoritat universal. Segons després, tots quatre —remant amb els braços— van fer avançar l'embarcació en aquella direcció desesperada: la direcció que els salvaria.

L'illa era un tros de terra no explorada mai abans per l'home. Una nova i acotadíssima Amèrica. Les primeres petjades que els nouvinguts van imprimir damunt la sorra de la platja tenien el caràcter mític del somni que algun dia l'home trepitjaria la lluna.

No se sap exactament quant de temps va passar perquè allò que era evident s'esdevingués: l'Evelyn es va quedar embarassada de l'Ndongo i, així, ella, que entre plors s'havia passat els últims anys de la seva vida lamentant-se per l'esterilitat del seu matrimoni amb el capità, va passar-se els següents quinze anys portant criatures a aquell petit món, nens que podies ordenar de més clar a més fosc i trobar gairebé totes les tonalitats de marró possible. Pocs anys després de la primera fusió, es

va produir la segona: l'Eneas i la Sitti, un altre blanc sobre negre, com si el destí hagués posat aquelles dues parelles a l'illa amb l'únic propòsit de portar-hi vida i donar-los una lliçó: mesclar-se entre ells com no ho haurien fet mai abans de posar el primer peu en aquell vaixell que els va canviar la vida.

Tot el que va ocórrer després de l'Evelyn i l'Ndongo i la Sitti i l'Eneas va ser una complexa ramificació entre dues famílies originàries, en què els fills de l'una amb els fills de l'altra van tenir nous fills. I així va ser com una illa deserta va passar a tenir una població de més de sis-cents habitants que mai no sortien de l'illa.

Però el 1946, l'illa va rebre una segona intrusió de l'exterior. Van ser els germans bessons Krauer, dos intrèpids aventurers —l'Egmont i la Carleigh— que van desafiar el món amb un nou repte que només semblava que podia acabar amb desgràcia: travessar l'oceà Atlàntic amb el primer helicòpter certificat per a ús civil, el nou Bell 47, que més que una màquina semblava una libèl·lula traçant línies secretes a l'horitzó tot fent el xiulet ensordidor dels animals quan senten les primeres olors de la primavera. Havien planejat la travessia durant un any: Lisboa – Nova York. D'un punt a l'altre hi havia 5.436 km i el Bell 47 tenia una autonomia de 310 km, cosa que volia dir que haurien de parar 18 vegades per reomplir el dipòsit de combustible. Tenint en compte que la velocitat màxima era de 150 km/h, la segona part del repte era aconseguir-ho en menys de 5 dies: $5.436/120$ (velocitat mitjana) = 45,3 hores de viatge + parades de proveïment —i com que els dos tenien la llicència per a la conducció, no perdrien les hores de son. La ruta, si tot sortia bé, havia de ser possible en menys de 4 dies. El més complicat va ser trobar vaixells transatlàntics prou grans que acceptessin participar en aquella proesa eixelebrada, per tal de poder aterrar uns instants al bell mig de l'oceà, omplir el motor i seguir endavant. El segon pas, complexíssim, va ser fer quadrar les coordenades exactes d'on serien els vaixells amb les necessitats de combustible durant la ruta, ja que el més mínim error en els càlculs provocaria una fallida irrevocable del pla i el desmai —previ a la desaparició total— de l'artefacte volador.

Els germans Krauer van sortir de Lisboa el 7 d'agost. Les primeres vuit parades acordades es van executar amb èxit, però una desviació de

ruta del novè transatlàntic —provocada per complicacions atmosfèriques— va fer que les pitjors prediccions de la travessia es complissin: els bessons Krauer suspesos enmig del no-res i el dipòsit en reserva. En un intent desesperat de salvar-se van començar a fer circumferències cada vegada més grans en l'aire, buscant el que era impossible en aquell terreny aquàtic, una plataforma sòlida per aterrar. Petita com una crosta, a tots dos els va semblar veure alguna cosa que sobresortia enmig de la blavor. Els germans no es van dir res, com si la força d'una sola paraula fos suficient per trencar aquella bombolla d'il·lusió. Els Krauer van acostar-se fins a l'illa, en silenci, amb un únic soroll de fons: l'helicòpter, que sonava com el batec d'un cor a punt de col·lapsar-se. Van aterrar-hi el 9 d'agost a les 6 de la tarda. Els habitants de l'illa es van aplegar al voltant de l'artefacte volador amb la por i la cautela de presenciar l'arribada d'un alienígena en territori propi. Els germans van sortir de la nau, meravellats per l'espectacle que els envoltava: ancians, homes i nens de constitució esvelta i robusta —el llegat de l'Ndongo i la Sitti— amb trets europeus i delicats al rostre i a les mans (ulls blaus, llavis primis i les mans fines com si estiguessin folrades de vellut) —herència de l'Evelyn i l'Eneas.

Amb el temps, els bessons Krauer (en els diaris alemanys els van dedicar articles de condol i els van fer homenatges per la seva fita històrica amb final desafortunat) es van acabar fusionant del tot amb aquella nova societat, i les reminiscències germàniques —herència de l'Evelyn— en la llengua d'aquell poble van ajudar molt que els bessons acabessin aprenent el funcionament de Bategant i, finalment, s'hi acabessin integrant del tot. Amb els anys, tots dos van aparellar-se amb locals i van tenir fills, cosa que emblanquí una mica més la raça i enriquí una mica més la cultura, explicant-los històries de llocs i coses del món d'on venien, que els habitants de Bategant escoltaven com nens que no coneixen res més que les quatre parets de la seva habitació i, de sobte, descobreixen que hi ha tot un desconegut món allà fora; però malgrat la diversió que provocava als bategantins aquelles històries, no sentien cap curiositat per veure-les amb els seus ulls.

El 1987, aleshores els germans Krauer tenien ja 76 anys, una nova avioneta forastera va aterrar a l'illa, 41 anys després de l'última intrusió

a l'illa, que era la seva arribada. Es tractava d'una expedició de tres oceanògrafs que investigaven el fenomen de les onades gegantesques enmig de l'Atlàntic més el pilot de l'avioneta. Una petita avaria en el rotor lateral dret els havia desviat de la ruta i, com tots els habitants de l'illa, naufrags tocats per la sort, van acabar a l'illa dels salvats. Cap d'ells no es podia creure el que havien trobat, i no parlo del fenomen estranyíssim que investigaven —murs d'aigua, que podien arribar als 28 metres, sorgits del no-res—, sinó d'aquella societat sorgida del naufragi d'un vaixell d'esclaus, rumb cap a les Amèriques, al segle XVIII. Però no tenien gaire temps, perquè estaven seguint una onada que emergiria de les profunditats en unes coordenades exactes de l'oceà —on els corrents d'aigua eren el punt més calent entre Amèrica i Europa— l'endemà al matí; a més, l'avaria no tenia gaire importància i en poques hores el pilot la va tenir arreglada. Els germans Krauer havien esperat i temut aquest moment durant molts anys, perquè només ells dos sabien com funcionava el món allà fora i sabien que l'arribada d'intrusos a l'illa podria ser el final d'aquell paradís, però, precisament per això, estaven preparats per quan arribés el moment. Durant els últims deu anys, els bessons havien redactat un tractat¹ en què es declaraven descobridors d'una nova terra, la feien pública davant del món i es declaraven amos del lloc —amb l'aprovació dels habitants de l'illa, després d'explicar-los llargament els perills als quals se sotmetria l'illa una vegada el món en sabés l'existència—, a canvi de preservar i protegir la vida idíl·lica de l'illa per sempre més. Res canviaria per a ningú, només seria una petita modificació, menuda com una gota de tinta, damunt dels mapes. Així doncs, abans que els oceanògrafs marxessin de l'illa, l'Egmont i la Carleigh van allargar ben bé un centenar de fulles de palmera (era l'única manera de deixar les coses per escrit a l'illa, també així ho havia fet la senyora Zimmermann) als visitants perquè informessin el món i hi haguessin constància de l'illa d'ara endavant.

¹ En la segona crònica desenvoluparem més detalladament el contingut d'aquest tractat.

